

Obrazloženje umjetničkog savjetnika po odlukama o donošenju liste prioriteta i raspodjeli sredstava prema Javnom pozivu za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2019. godini, u kategoriji poticanja filmskih koprodukcija s manjinskim hrvatskim udjelom (drugi rok: 18. studenoga 2019.).

doc. dr. sc. Boško Picula, umjetnički savjetnik za filmske koprodukcije s manjinskim hrvatskim udjelom

Na Javni poziv **prijavljen je ukupno 41 projekt**. Pritom je za tri projekta utvrđeno da ne zadovoljavaju uvjete javnog poziva. Stoga je u **konačnici razmatrano 38 projekata**. Od toga su četiri (4) animirana filma, osam (8) debitantskih dugometražnih igranih filmova, sedam (7) dugometražnih dokumentarnih filmova (od 60 minuta trajanja), sedamnaest (17) dugometražnih igranih filmova, te dva (2) kratkometražna igrana filma. Među navedenim su projektima tri prijavljena u postprodukcijskoj fazi. Kriteriji predlaganja projekta za sufinanciranje temelje se na: cjelovitosti predloženih radova, redateljskom konceptu, scenarističkoj dorađenosti, doprinosu i broju hrvatskog dijela kreativne, tehničke i produkcijsko-organizacijske ekipe filma, realizaciji projekta u Hrvatskoj, festivalskim potencijalima u Hrvatskoj i inozemstvu, elaboriranosti izvedbe samog projekata i aktualnim financijskim mogućnostima.

Na listu filmova za sufinanciranje proizvodnje uvršteno je **12 projekata**:

1. animirani film **Ljubav u doba ekonomije bazirane na ugljenu** (Poljska) 200.000 kn
2. animirani film **Mađioničar** (Rumunjska) 200.000 kn
3. debitantski dugometražni igrani film **Spas** (Ukrajina) 570.000 kn
4. debitantski dugometražni igrani film **Ekskurzija** (Bosna i Hercegovina) 350.000 kn
5. debitantski dugometražni igrani film (u postprodukciji) **Jahači** (Slovenija) 250.000 kn
6. dugometražni igrani film **Antiques** (Gruzija) 700.000 kn
7. dugometražni igrani film **Pored nas** (Srbija) 325.000 kn
8. dugometražni igrani film **Mjesečari** (Rumunjska) 650.000 kn
9. dugometražni dokumentarni film **Kadiš za Lotiku** (Srbija) 275.000 kn
10. dugometražni dokumentarni film **KIX – 10 godina nestašluka** (Mađarska) 125.000 kn
11. dugometražni dokumentarni film **Bosanski vitez** (Bosna i Hercegovina) 80.000 kn
12. kratkometražni igrani film **Sami** (Srbija) 175.000 kn

Ukupni iznos sredstava jest **3.900.000,00 kuna**.

OSVRT:

Na drugi rok Javnog poziva za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2019. godini u kategoriji poticanja filmskih koprodukcija s manjinskim hrvatskim udjelom (18. studenoga 2019.) prijavljeni su projekti u skupinama animiranog filma, debitantskoga dugometražnog igranog filma, dugometražnoga igranog filma, dugometražnoga dokumentarnog filma (od 60 minuta trajanja) i kratkometražnoga igranog filma. Uvjerljivo je najveći broj prijava stigao iz Srbije (dvanaest). Slijede projekti prijavljeni iz Slovenije (sedam), zatim iz Bosne i Hercegovine (četiri), Rumunjske i Sjeverne Makedonije (po tri) te iz Bugarske i Italije (po dva). Po jedan je razmatrani projekt prijavljen iz Poljske, Latvije, Ukrajine, Crne Gore, Češke Republike, Gruzije, Mađarske i s Cipra. U usporedbi s prvim rokom u 2019. godini nisu prijavljeni projekti eksperimentalnih filmova te kratkometražnih dokumentarnih filmova, a i dalje je riječ o veoma raznolikim projektima glede filmskih rodova, žanrova, tema i autorskih konceptata te udjela u angažmanima hrvatskog dijela ekipa i realizacije projekata u Hrvatskoj. Od 38 razmatranih projekata tri je u trenutku prijave bilo u postprodukcijskoj fazi, dok su razmatrane projekte prijavile trideset i tri hrvatske produkcijske kuće.

ANIMIRANI FILM

Animirani film **Ljubav u doba ekonomije bazirane na ugljenu** (Poljska) novi je projekt poljskog redatelja i scenarista Tomasza Siwińskiego. Diplomiravši na Akademiji likovnih umjetnosti u Krakowu, Siwiński je već tijekom studija realizirao zapažene animirane filmove da bi mu rad *Plava soba* bio prikazan u Tjednu kritike na međunarodnom filmskom festivalu u Cannesu osvojivši i niz nagrada na mnogobrojnim festivalima. Nadahnut socijalnim i ekonomskim prilikama u 1950.-ima i 1960.-ima, njegov je novi rad i likovno i sadržajno sugestivno spoj strastvene ljubavne priče i ikonografije socijalističke proizvodnje u rodnoj Poljskoj, a središnji lik usred zimom okovanog rudnika očajnički traži posljednju priliku za ljubav... Film u

predviđenom trajanju od 12 minuta s hrvatske strane producira Jadranska animacija (Adriatic Animation) iza koje je više međunarodnih uspjeha (*Manivald, Toomas ispod doline divljih vukova*).

Animirani film **Mađioničar** (Rumunjska) novi je projekt nagrađivanoga rumunjskog književnika Bogdana Muresanua koji se osim književnošću sve uspješnije bavi i filmskom umjetnošću. Tomu je najbolja potvrda njegov kratkometražni igrani film *Pismo Djedu Mrazu* koji je na aktualnoj dodjeli Europskih filmskih nagrada osvojio priznanje za najbolji kratkometražni rad. Među više filmova koje trenutačno priprema *Mađioničar* je redatelj animirani prvijenac, ponovno nadahnut rumunjskom prošlošću, ali ovaj put godinama uoči Prvog svjetskog rata kada naslovni iluzionist u luci Sulini svjedoči puštanju u rad prve elektrane što je ne samo epohalni iskorak u tehnološkom smislu nego i dramatična promjena u mađioničarevu doživljaju vlastitog poziva... Elegantne likovnosti i gorko-slatkog prosedea o kontrastu unutarnjih i vanjskih pokretača, film slojevito progovara o višedimenzionalnosti svakog napretka. Hrvatski je koproducent Minya film i animacija koji trenutačno razvija više animiranih projekata.

DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILM

Debitantski dugometražni igrani film **Spas** (Ukrajina) rad je mladoga ukrajinskoga redatelja i scenarista Maksyma Nakonechnyija koji nakon studija režije u Kijevu i nekoliko veoma dobro ocijenjenih kratkometražnih igranih filmova (*Invisible, New Year with Family*) uz koscenaristicu Irynu Tsilyk potpisuje tekst ovog spoja obiteljske i ratne drame. Film, naime, govori o vojnkinji puštenoj iz ratnog zarobljeništva koja se vraća svojoj obitelji, ali njezin život u potpunosti promijeni odluka da zadrži dijete koje je dobila sa svojim silovateljem... Premda kontekstualizirana konkretnim ratnim sukobom, ovo je univerzalno razumljiva priča snažnih slika, motiva i likova koja svjedoči o darovitosti svoga autora pružajući prigodu za uspješni dugometražni igrani prvijenac. Hrvatski je koproducent kuća 4 Film iza koje je više međunarodno produciranih filmova (*Ti mene nosiš, Neke druge priče*).

Debitantski dugometražni igrani film **Ekскурzija** (Bosna i Hercegovina) rad je jedne od najperspektivnijih mlađih bosansko-hercegovačkih redateljica Une Gunjak, koja je studirala u Italiji i Velikoj Britaniji, a svjetski uspjeh postigla svojim kratkometražnim igranim filmom *Kokoška*. Smješten u doba ratne opsade Sarajeva, film je premijerno prikazan na Tjednu kritike u Cannesu, a osvojio je niz priznanja među ostalim i Europsku filmsku nagradu. Redateljčin dugometražni igrani prvijenac odmiče se od ratne tematike, ali ne i od bosansko-hercegovačkoga socijalnog miljea opisujući zbivanja vezana uz nekoliko petnaestogodišnjakinja koje sve odreda nakon školske ekscurzije zatrudne... Veoma dojmljiv prikaz netipičnog događaja i reakcija okoline, film je britka analiza predrasuda i sredine koja perpetuira vlastita ograničenja. Hrvatski je koproducent tvrtka Nukleus film koja je koproducerala i redateljčin film *Kokošku*, te brojne druge nagrađivane projekte (*Rafael, Chris the Swiss*).

Debitantski dugometražni igrani film (u postprodukciji) **Jahači** (Slovenija) rad je mladog redatelja iz Slovenije Dominika Menceja. S višegodišnjim iskustvom grafičkog dizajnera i diplomom redatelja, Dominik Mencej se dosad okušao u radu na kratkometražnim filmovima igranog i dokumentarnog roda zavrijedivši više priznanja (*Prespana pomlad, Smeti*) da bi s kolegom iz Srbije Borisom Grgurovićem napisao scenarij za svoj prvi dugometražni igrani film *Jahači*. Veoma osoban, film je na granici stvarnih zbivanja i njihove refleksije u samim likovima koje predvode dva najbolja prijatelja iz jednoga malog mjesta u Sloveniji. Željni drukčije svakodnevice u odnosu na postojeću, njih dvojica na motociklima odluče krenuti prema Međugorju kao arhetipskom simbolu ukazanja, ne samo u religijskom smislu. Hrvatski je koproducent tvrtka Antitalent d.o.o. iza koje je rad na filmovima *Vis-A-Vis* i *Goran Nevija Marasovića, Oko za oko* Antonete Alamat Kusijanović i – *Posljednji bunar* Filipa Filkovića.

DUGOMETRAŽNI IGRANI FILM

Dugometražni igrani film **Antiques** (Gruzija) novi je rad nagrađivane gruzijske redateljice Rusudan Glurjidze koja je već svojim prvijencem *Kuća drugih* koji je, među ostalim, koproducerala i hrvatski partner, ostvarila zapažen uspjeh na svjetskim festivalima. U odnosu na njegovu oporu priču o ljudima koji nakon građanskog rata useljavaju u domove poraženih, novi redateljčin film je humorna drama koja rat u njezinoj domovini ima kao pozadinski kontekst. Središnji su likovi mlada žena koja u Sankt Peterburgu nastoji doći do stana i umirovljenik koji će joj zbog vlastitih obiteljskih neprilika izaći ususret, a oboje ih povezuje antikni namještaj kao simbol prošlosti i trajnih vrijednosti... Izvršno napisan i profiliran, scenarij nudi novu prigodu za autoričin

kolaž osobnih i kolektivnih drama, ovaj put uz dozu reskog humora. Hrvatski je koproducent Avantura iza koje je rad na nekoliko kratkometražnih naslova (*Naslijeđe, Više ne znam tko smo mi*).

Dugometražni igrani film **Pored nas** (Srbija) nastavak je filma *Pored mene* kojim je redatelj i scenarist Stevan Filipović potvrdio da je jedan od najdarovitijih srbijanskih filmaša svog naraštaja. Etabliravši se filmovima *Šejtanov ratnik* i *Šišanje*, Filipović je u filmu *Pored mene* nagrađenom i na Pulskom filmskom festivalu analizirao dinamiku unutar skupine srednjoškolaca izoliranih u svojoj školi. Nastavak priče likove iz prvog dijela opisuje nekoliko godina kasnije kada se kao sudionici nađu na početku *reality* šoua, ali njihovo okupljanje kreće u posve neočekivanom smjeru... Primarno namijenjen mladim gledateljima, film spaja elemente drame, trileru i komedije sustavno generirajući napetost od samog početka. Hrvatski je koproducent filma Jaako dobra produkcija j.d.o.o. čija je sestrińska tvrtka Nukleus film koproducira više međunarodno nagrađivanih projekata (*Kokoška, Posljednja ambulanta kola Sofije*) te projekte (*Rafael, Chris the Swiss*).

Dugometražni igrani film **Mjesečari** (Rumunjska) novi je rad jednoga od međunarodno najzapaženijih rumunjskih sineasta Radua Judea koji je od svog dugometražnog igranog prvijenca *Najsretnija djevojka na svijetu* do recentnog ostvarenja *Ne zanima me ako u povijesti ostanemo zapisani kao barbari* osvojio niz priznanja, među ostalim i berlinskoga Srebrnog medvjeda za režiju filma *Aferim!* Nadahnut mislima njemačkog filozofa Waltera Benjamina, redatelj ponovno minuciozno raščlanjuje međuljudske odnose i njihov socijalni kontekst kroz trodjelno strukturiranu priču o profesoricu kojoj je snimka seksa sa suprugom dospjela u javnost. Vrsno eksperimentirajući naracijom i slikom, od kubističkih motiva do forme *sitcoma*, Radu Jude osmišljava svoj najavangardniji film do sada. Hrvatski je koproducent renomirana kuća Kinorama d.o.o. iza koje je, uz uspješno producirane hrvatske filmove (*Zvizdan, Ne gledaj mi u pijat*, serijal o Koku), niz nagrađivanih koprodukcija (*Teret, Ničije dijete, Bit ćemo prvaci svijeta*) te ime aktualne dobitnice Eurimagesove nagrade Ankice Jurić-Tilić.

DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILM

Dugometražni dokumentarni film **Kadiš za Lotiku** (Srbija) novi je projekt nagrađivane hrvatske redateljice, scenaristice i producentice Irene Škorić iza koje je niz kratkometražnih i dugometražnih igranih i dokumentarnih filmova pri čemu od dokumentaraca treba istaknuti radove *Neželjena baština* i *Dragi Lastane!* Ovaj put u suradnji s inozemnim partnerima redateljica realizira biografski dokumentarno-igrani film o Lotiki Cilermajer, židovki podrijetlom iz Poljske, koja je u Višegradu nadahnula nobelovca Ivu Andrića za jedan od likova u klasiku *Na Drini ćuprija*. Rafinirani prikaz odnosa središnje junakinje i velikog književnika te sredine koja ih je u konkretnom povijesnom trenutku spojila, film na nov način govori o Andrićevo stvaralaštvu i njegovoj muzi. Konscenaristica je filma Jelena Đurović Orešković kojoj je Lotika Cilermajer prabaka. Hrvatski je koproducent Artizana film iza kojeg su, osim redateljinih dokumenatarca, filmovi *Most na kraju svijeta* i *Sve je bio dobar san*.

Dugometražni dokumentarni film **KIX – 10 godina nestašluka** (Mađarska) projekt je mladih mađarskih redatelja i scenarista Bálinta Révész i Dávida Mikulána koji se ovim radom predstavljaju kroz sinergiju svojih dosadašnjih umjetničkih preokupacija. Bálint Révész diplomirao je u Brightonu, a osim režijom (*Granny Project*) bavi se i produkcijom. Dávid Mikulán diplomirao je u Budimpešti, a osobito ga zanima način na koji javni prostor utječe na društvo i njegove članove s margina. Središnji je protagonist mladi Sanyi iz siromašne obitelji kojega film prati od njegove osme godine do praga punoljetnosti slažući prikaz netipičnog pojedinca čiji su položaj u specifičnom socijalnom miljeu i osobitost buntovničkog karaktera određujući za sve ono što mu se događa, poglavito u izazivanju tragičnog događaja koji je dobio nacionalnu dimenziju. Hrvatski je koproducent tvrtka Eclectica d.o.o. koja je proizvela dva festivalski zapažena kratkometražna filma (*Crveno, Doskok*), također nastala u koprodukciji s inozemnim partnerima.

Dugometražni dokumentarni film **Bosanski vitez** (Bosna i Hercegovina) novi je rad bosansko-hercegovačkog filmskog i kazališnog redatelja Tarika Hodžića koji je dosad režirao više dokumentarnih i kratkih igranih filmova među kojima se ističe nagrađivani dokumentarac *Scream for me Sarajevo*. Nadahnut istinitom životnom pričom sunarodnjaka Seada Delića, redatelj sustavno i slojevito opisuje životni put ovoga ratnog stradalnika iz Srebrenice koji je posljeratnu afirmaciju, ali i osobnu snagu pronašao u proučavanju povijesne građe svoje domovine svjedočeći o konstruktivnosti kao o najboljem načinu prevladavanja destrukcije...

Hrvatski je koproducent Kinematograf d.o.o. iza kojega je niz projekata (*Pragovi*, *Još jednom*) među kojima su i međunarodno zapaženi (*Trešnje*).

KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILM

Kratkometražni igrani film *Sami* (Srbija) debitantski je igrani projekt montažera Stefana Orlandića Stojanovskog čije dosadašnje filmsko stvaralaštvo, nakon uspješnog studija filmske i televizijske montaže za koji je nagrađen kao najbolji student generacije, uključuje režiju dokumentarnih filmova (*Mentalitet*, *Francuski žurnal*) te montažerski rad na dugometražnim igranim filmovima (*Stvar srca*, *Jesen stiže dunjo moja*). Autor ekranizira istoimenu kratku priču Pavla Zelića koji je u projektu, uz redatelja, preuzeo i koscenaristički posao. Produkcijski ambiciozno zamišljen, film je efektan distopijski prikaz bliske budućnosti u kojoj je većina životinja nestala te zoološke vrtove nastanjuju njihove robotske replike. Naslovno je biće posljednji živi čimpanza koji je u jednom takvom zoološkom vrtu osobita atrakcija, no ne bez posljedica za sebe i okolinu... Hrvatski je koproducent tvrtka Kinoteka d.o.o. iza koje su dugometražni igrani kinohit *ZG 80* te kratkometražni igrani (*Ivo*, *Brija*) i animirani radovi (*Lovac i kralj*, *Tišina mora*).